

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASACH IV - VIII

Na lekcję uczniowie przynoszą obowiązkowo zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń, podręcznik („Język polski. Między nami” GWO), a także klej, nożyczki, kolorowe zakresłaczki, długopisy. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych z języka polskiego jest zgodne z postanowieniami Statutu Szkoły Podstawowej im. Leona Wyczółkowskiego w Kiełpinie dotyczącymi oceniania uczniów i ma na celu wspieranie rozwoju intelektualnego i osobowościowego ucznia.

OBSZARY AKTYWNOŚCI OCENIANE NA LEKCJACH JĘZYKA POLSKIEGO:

Wypowiedzi ustne:

- a) recytacja,
- b) głośne czytanie,
- c) wypowiedzi ustne na zadany temat.

Wypowiedzi pisemne:

- a) testy z czytania ze zrozumieniem,
- b) prace pisemne,
- c) prace klasowe,
- d) sprawdziany,
- e) kartkówki,
- f) dyktanda,
- g) prace domowe,
- h) prowadzenie zeszytu przedmiotowego.

Prace dodatkowe:

- a) lapbooki,
- b) prezentacja informacji przygotowanych samodzielnie,
- c) udział w konkursach.

SPOSOBY DOKUMENTOWANIA OSIĄGNIĘĆ I POSTĘPÓW UCZNIÓW

Osiągnięcia ucznia odnotowuje się w:

- Dzienniku elektronicznym (oceny bieżące, śródroczne i końcoworoczne),
- Teczce, w której systematycznie gromadzone są prace ucznia oraz poprawy tych prac, notatki (np. z lektur), inne materiały.

UWAGI DODATKOWE

1. Bieżące osiągnięcia uczniów oceniane są w skali od 1 do 6.
2. Uczeń może otrzymać plus:
 - a) za wykonanie zadania domowego,
 - b) za pracę na lekcji,
 - c) za aktywność na lekcji,
 - d) za wykonanie zadania dodatkowego, dla chętnych.
3. Za uzyskanych 5 plusów uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą za aktywność.
4. Jeżeli uczeń zgłosi nauczycielowi przedmiotu brak pracy domowej na początku lekcji otrzymuje „kropkę”, co nie pociąga żadnych konsekwencji w ocenach. Po wykorzystaniu limitu „kropek” (3 na semestr) kolejne braki zadania domowego nauczyciel odnotowuje w dzienniku elektronicznym za pomocą informacji „brak zadania” (bz).
5. Uczeń ma obowiązek przeczytania w wyznaczonym terminie lektury obowiązkowej. Ze znajomości treści lektury otrzymuje ocenę. Na lekcji poświęconej omawianiu lektury uczeń zobowiązany jest ją posiadać, chyba że poda uzasadnione powody jej braku.
6. Na ocenę końcową uczeń pracuje cały rok szkolny.

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA DLA KLASY IV

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

I. Kształcenie literackie i kulturowe

SŁUCHANIE

- ☐ skupia uwagę na krótkich wypowiedziach innych osób
- ☐ reaguje na wypowiedzi innych werbalnie i niewerbalnie (mimiką, gestem, postawą)
- ☐ rozumie polecenia nauczyciela, wypowiedzi innych uczniów
- ☐ rozpoznaje proste intencje nadawcy, np. pytanie, prośbę, odmowę, przeprosiny
- ☐ wskazuje najważniejsze informacje w wysłuchanym niedługim tekście, zwłaszcza w jego warstwie dosłownej
- ☐ rozumie ogólny sens słuchanych utworów

CZYTANIE

- ☐ identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi w prostych tekstach literackich oraz typowych sytuacjach znanych uczniowi z doświadczenia i obserwacji
- ☐ rozpoznaje proste intencje nadawcy, np. pytanie, prośbę, odmowę, przeprosiny
- ☐ wskazuje najważniejsze informacje w odpowiednich akapitach przeczytanego tekstu, zwłaszcza w dosłownej warstwie tekstu i wyrażone wprost
- ☐ rozumie dosłowne znaczenie wyrazów w wypowiedzi
- ☐ rozumie ogólny sens czytanych utworów
- ☐ stara się czytać teksty płynnie i poprawnie pod względem artykulacyjnym

DOCIERANIE DO INFORMACJI – SAMOKSZTAŁCENIE

- ☐ sprawdza pisownię wyrazu w słowniku ortograficznym

ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY

- ☐ mówi o swoich reakcjach czytelnicznych
- ☐ dostrzega zabiegi stylistyczne w utworach literackich, w tym funkcję obrazowania poetyckiego w liryce, z pomocą nauczyciela wskazuje epitet, porównanie, przenośnię, rymy
- ☐ wie, co tworzy rytm
- ☐ wskazuje wers, strofę, refren
- ☐ odróżnia fikcję od rzeczywistości
- ☐ odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych
- ☐ określa wybrane elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia

- ☐ rozumie rolę osoby mówiącej w tekście (narrator)
- ☐ zna cechy baśni i legendy
- ☐ wyodrębnia komiks, film i spektakl spośród innych przekazów i tekstów kultury

II. Tworzenie wypowiedzi

MÓWIENIE

- ☐ nawiązuje i podtrzymuje kontakt werbalny z innymi uczniami i nauczycielem
- ☐ formułuje pytania i udziela prostych odpowiedzi pod względem konstrukcyjnym
- ☐ wypowiada komunikaty zawierające proste informacje
- ☐ wyraża wprost swoje intencje
- ☐ odróżnia sytuację oficjalną od nieoficjalnej i potrafi odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej skierować prośbę, pytanie, odmowę, wyjaśnienie,
- ☐ stosuje zwroty grzecznościowe podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem
- ☐ mówi na temat, opowiada o obserwowanych zdarzeniach, akcji książki, filmu
- ☐ za pomocą kilku zdań opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę
- ☐ za pomocą kilku prostych zdań opisuje obraz, ilustrację, plakat
- ☐ stosuje wyrazy o znaczeniu dosłownym
- ☐ wygłasza tekst utworu z pamięci

PISANIE

- ☐ stosuje wielką literę na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na jego końcu
- ☐ zna podstawowe zasady dotyczące pisowni wielką literą oraz pisowni ó – u, rz – ż, ch – h
- ☐ dzieli wyrazy na sylaby, przenosi wyraz do następnego wersu
- ☐ uzupełnia prosty schemat, tabelę
- ☐ zna podstawowe zasady układu graficznego listu prywatnego, dialogu, ramowego planu wypowiedzi i z pomocą nauczyciela zapisuje list, dialog, układa plan ramowy wypowiedzi,
- ☐ zapisuje kilkuzdaniowe opowiadanie odtwórcze
- ☐ za pomocą kilku prostych zdań tworzy opis przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci, zwierzęcia
- ☐ za pomocą kilku prostych zdań tworzy opis obrazu, ilustracji, plakatu
- ☐ stara się o estetykę zapisu wypowiedzi

III. Kształcenie językowe

Stosuje wiedzę językową w zakresie:

- ☐ słownictwa (np. dobiera wyrazy bliskoznaczne oraz wyrazy pokrewne w rodzinę wyrazów)

- ☐ składni (konstruuje poprawne zdania pojedyncze, stosuje wielkie litery na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na końcu, rozróżnia zdania pojedyncze, złożone i równoważnik zdania, wskazuje orzeczenie w zdaniu, zna wypowiedzenia oznajmujące, rozkazujące i pytające)
- ☐ fleksji (wskazuje czasowniki, rzeczowniki, przymiotniki i przysłówki w zdaniu, przy pomocy nauczyciela określa formę odmiennej części mowy, odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych)
- ☐ fonetyki (zna alfabet, dzieli wyrazy na litery, głoski i sylaby)

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dopuszczającą oraz:

I. Kształcenie literackie i kulturowe

SŁUCHANIE

- ☐ słucha innych i uczestniczy w rozmowie, zadaje pytania, odpowiada
- ☐ wybiera najważniejsze informacje z wysłuchanego tekstu, tworzy prostą notatkę w formie tabeli, schematu, kilkuzdaniowej wypowiedzi
- ☐ powtarza swoimi słowami ogólny sens usłyszanej wypowiedzi, opowiada fabułę usłyszanej historii
- ☐ rozpoznaje nastroj słuchanych komunikatów

CZYTANIE

- ☐ identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi
- ☐ określa temat i główną myśl tekstu
- ☐ oddziela informacje ważne od drugorzędnych
- ☐ wybiera potrzebne informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu
- ☐ wskazuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi
- ☐ rozpoznaje cechy życzeń, ogłoszenia, instrukcji, przepisu
- ☐ wskazuje części składowe wypowiedzi: tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, posługuje się akapitami
- ☐ poprawnie artykułuje i akcentuje wyrazy, stosuje intonację zdaniową podczas głośnego czytania utworów

DOCIERANIE DO INFORMACJI – SAMOKSZTAŁCENIE

- ☐ wybiera odpowiednie informacje ze słownika ortograficznego, encyklopedii, czasopisma, stron internetowych

ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY

- ☐ nazywa swoje reakcje czytelnicze
- ☐ nazywa zabiegi stylistyczne w utworach literackich (epitet, porównanie, przenośnia, rym), rozumie funkcję obrazowania poetyckiego w liryce

- ☐ dostrzega cechy wyróżniające teksty artystyczne (poetyckie i prozatorskie) oraz użytkowe
- ☐ odróżnia autora od osoby mówiącej w utworze
- ☐ określa i nazywa elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia
- ☐ wskazuje cechy baśni i legendy w utworze
- ☐ rozpoznaje elementy rytmu: wers, zwrotka, rym, refren
- ☐ zna pojęcia: gra aktorska, dekoracja, kostiumy, rekwizyty, inscenizacja, scena, widownia, próba
- ☐ przypisuje cechy bohaterom oraz ocenia ich postawy w odniesieniu do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość
- ☐ odczytuje sens utworów na poziomie semantycznym (dosłownym)
- ☐ odczytuje morał baśni

II. Tworzenie wypowiedzi

MÓWIENIE

- ☐ świadomie uczestniczy w sytuacji komunikacyjnej
- ☐ dostosowuje wypowiedź do adresata i sytuacji, świadomie dobiera różne typy wypowiedzi prostych i rozwiniętych, wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące
- ☐ formułuje pytania otwarte
- ☐ udziela odpowiedzi w formie zdań złożonych
- ☐ wypowiada się w kilku logicznie ze sobą połączonych zdaniach na tematy związane z codziennością, otaczającą rzeczywistością, lekturą
- ☐ stosuje zwroty grzecznościowe i odpowiednie konstrukcje składniowe (np. tryb przypuszczający) podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem
- ☐ wskazuje wyrazy o znaczeniu dosłownym i metaforycznym
- ☐ składa życzenia, tworzy wypowiedź o cechach instrukcji, np. zasady gry
- ☐ wypowiada się w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia w porządku chronologicznym, streszcza utwory fabularne
- ☐ opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, obraz, ilustrację, plakat, stosując słownictwo określające umiejscowienie w przestrzeni
- ☐ dobiera wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne
- ☐ recytuje utwór poetycki, oddając jego ogólny nastrój i sens
- ☐ stosuje zasady poprawnej wymowy i akcentowania wyrazów rodzimych
- ☐ posługuje się pozawerbalnymi środkami wypowiedzi (mimiką, gestem)

PISANIE

- ☐ stosuje podstawowe zasady ortografii dotyczące pisowni ó – u, rz – ż, ch – h i interpunkcji
- ☐ odróżnia nazwy własne od pospolitych i potrafi zastosować odpowiednie zasady dotyczące pisowni wielką literą
- ☐ dzieli wyrazy na głoski i litery, rozróżnia funkcję zmiękczącą i sylabotwórczą i w typowych przykładach
- ☐ konstruuje i zapisuje kilkuzdaniowe wypowiedzi poprawne pod względem logicznoskładniowym
- ☐ używa wypowiedzi pojedynczych i złożonych

- ☐ w zależności do adresata i sytuacji świadomie dobiera wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące
- ☐ zapisuje pytania otwarte
- ☐ udziela odpowiedzi w formie zdań złożonych
- ☐ samodzielnie zapisuje dialog
- ☐ dzieli wypowiedzi na części kompozycyjne
- ☐ tworzy ramowy plan wypowiedzi
- ☐ układa opowiadanie odtwórcze
- ☐ redaguje notatkę w formie prostego schematu, tabeli, planu
- ☐ zapisuje prostą instrukcję, np. przepis kulinarny, zasady gry
- ☐ tworzy opis przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci, zwierzęcia, obrazu,
- ☐ ilustracji, plakatu, stosując słownictwo określające umiejscowienie w przestrzeni
- ☐ w liście prywatnym, dialogu, zaproszeniu stosuje odpowiedni układ graficzny

III. Kształcenie językowe

- ☐ Stosuje wiedzę językową w zakresie:
 - * słownictwa (wykorzystuje wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne w tworzonej treści, tworzy rodzinę wyrazów)
 - * składni (konstruuje zdania pojedyncze proste i rozwinięte oraz wypowiedzenia złożone i równoważniki zdań, używa różnych typów wypowiedzeń: oznajmujących, rozkazujących, pytających, wykrzyknikowych)
 - * fleksji (określa formę gramatyczną czasowników, rzeczowników, przymiotników; łączy wypowiedzenia składowe za pomocą spójnika w wypowiedzenie złożone; poprawnie zapisuje formy bezokoliczników oraz formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego czasowników w czasie przyszłym i przeszłym)
 - * fonetyki (wykorzystuje umiejętność dzielenia wyrazów na sylaby przy przenoszeniu wyrazów do następnej linijki)
- ☐ stosuje zasady estetycznego zapisu tekstu

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dostateczną oraz:

I. Kształcenie literackie i kulturowe

SŁUCHANIE

- ☐ koncentruje uwagę podczas słuchania dłuższych wypowiedzi innych, a zwłaszcza odtwarzanych utworów
- ☐ odróżnia informacje ważne od mniej ważnych
- ☐ na podstawie słuchanego tekstu tworzy samodzielną notatkę: rysuje plan, ilustracje do tekstu, formułuje pytania
- ☐ właściwie odbiera intencje nadawcy komunikatu
- ☐ odczytuje przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich

CZYTANIE

- ☐ wyszukuje w wypowiedzi informacje wyrażone pośrednio

- ☐ rozumie funkcję akapitu
- ☐ oddziela informacje ważne od drugorzędnych
- ☐ wybiera i wykorzystuje informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu
- ☐ wskazuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi oraz samodzielnie tłumaczy przenośne znaczenie wybranych wyrazów, związków wyrazów w wypowiedzi
- ☐ wskazuje typowe elementy konstrukcyjne i stylistyczne w zaproszeniach, życzeniach, ogłoszeniach, instrukcjach, przepisach
- ☐ rozumie funkcje części składowych wypowiedzi: tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie
- ☐ głośno czyta utwory, uwzględniając zasady poprawnej artykulacji i intonacji

DOCIERANIE DO INFORMACJI – SAMOKSZTAŁCENIE

- ☐ wybiera informacje niewyrażone wprost z różnych źródeł, np. czasopism, stron internetowych

ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY

- ☐ uzasadnia swoje reakcje czytelnicze
- ☐ analizuje elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia
- ☐ identyfikuje baśń i legendę
- ☐ rozumie podstawową funkcję wersu, zwrotki, rymu
- ☐ rozumie funkcję akapitu jako logicznie wyodrębnionej całości w tekście
- ☐ objaśnia znaczenia porównań i przenośni w tekście
- ☐ wyodrębnia elementy dzieła filmowego, odróżnia film animowany i aktorski
- ☐ charakteryzuje i ocenia bohaterów oraz ich postawy odnoszące się do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość
- ☐ odczytuje przesłanie utworu

II. Tworzenie wypowiedzi

MÓWIENIE

- ☐ przedstawia własne zdanie w rozmowie
- ☐ świadomie dobiera intonację zdaniową
- ☐ udziela odpowiedzi w formie krótkiej wypowiedzi
- ☐ uczestniczy w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami
- ☐ łączy za pomocą odpowiednich spójników współrzędne związki wyrazowe w zdaniu
- ☐ wypowiada się w roli świadka i uczestnika zdarzeń
- ☐ stosuje poprawne formy gramatyczne rzeczownika, przymiotnika, czasownika
- ☐ gromadzi wyrazy określające i nazywające cechy charakteru na podstawie zachowań i postaw
- ☐ wypowiada się logicznie i w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia w porządku chronologicznym, streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje wyrazy określające następstwo czasowe, zwłaszcza przysłowki

- ☐ w sposób uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, obraz, ilustrację, plakat, stosując słownictwo służące do formułowania ocen, opinii, emocji i uczuć
- ☐ objaśnia znaczenia dosłowne i metaforyczne wyrazów
- ☐ odróżnia wyrazy pokrewne od synonimów wygłasza tekst poetycki z pamięci, posługując się pauzą, barwą głosu
- ☐ stosuje się do zasad właściwego akcentowania wyrazów i intonowania wypowiedzi

PISANIE

- ☐ stosuje poznane zasady ortografii dotyczące pisowni ó – u, rz – ż, ch – h i interpunkcji oraz potrafi je zastosować w sytuacjach nietypowych (np. wykorzystać wiedzę o wyrazach pochodnych i rodzinie wyrazów)
- ☐ w kilkudzaniowych wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami łączy za pomocą odpowiednich spójników współrzędne związki wyrazowe i stosuje się do zasad interpunkcji
- ☐ w wypowiedziach stosuje poprawne formy gramatyczne rzeczownika, przymiotnika, czasownika
- ☐ w tekstach świadomie stosuje wyrazy bliskoznaczne
- ☐ w wypowiedziach gromadzi wyrazy określające i nazywające cechy charakteru na podstawie zachowań i postaw
- ☐ układa życzenia, zapisuje przepis, instrukcję, ogłoszenie
- ☐ stosuje akapit jako znak logicznego wyodrębnienia fragmentów wypowiedzi
- ☐ pisze logiczne i uporządkowane pod względem chronologicznym opowiadanie, streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje wyrazy określające następstwo czasowe, zwłaszcza przysłówki; opowiada z perspektywy świadka i uczestnika zdarzeń
- ☐ zapisuje dialog w opowiadaniu
- ☐ w sposób uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, obraz, ilustrację, plakat, stosując słownictwo służące do formułowania ocen i opinii, emocji i uczuć
- ☐ dostrzega błędy ortograficzne i interpunkcyjne w tworzonej wypowiedzi i je poprawia

III. Kształcenie językowe

- ☐ Umiejętnie stosuje wiedzę językową w zakresie:
 - * słownictwa (wzbogaca tworzony tekst wyrazami bliskoznacznymi i przeciwstawnymi)
 - * składni (stosuje różnorodne typy zdań: pojedyncze i złożone oraz równoważniki; celowo używa różnych typów wypowiedzi: pytających, oznajmujących, wykrzyknikowych, rozkazujących w zależności od sytuacji komunikacyjnej; stosuje się do zasad poprawnej interpunkcji)
 - * fleksji (używa odmiennych części mowy w poprawnych formach)
 - * fonetyki (stosuje wiadomości z zakresu podziału wyrazów na litery, głoski i sylaby w poprawnym ich zapisie)

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dobrą oraz:

I. Kształcenie literackie i kulturowe

SŁUCHANIE

- ☐ przekazuje treść wysłuchanych wypowiedzi
- ☐ odczytuje przenośny sens wysłuchanych utworów prozatorskich i poetyckich
- ☐ wyraża swoje zdanie na temat wysłuchanego komunikatu
- ☐ nazywa intencje nadawcy komunikatu

CZYTANIE

- ☐ wyszukuje w wypowiedzi informacje wyrażone pośrednio i wykorzystuje je w wypowiedzi np. opisującej lub oceniającej postać fikcyjną lub rzeczywistą
- ☐ oddziela informacje ważne od drugorzędnych i wykorzystuje je w odczytywaniu znaczeń dosłownych i przenośnych
- ☐ odczytuje i wykorzystuje treści zawarte w artykule, instrukcji, przepisie, tabeli, schemacie i notatce
- ☐ wskazuje i odczytuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi
- ☐ wskazuje typowe elementy konstrukcyjne i stylistyczne w życzeniach, ogłoszeniach, instrukcjach, przepisach
- ☐ ma świadomość konstrukcji wypowiedzi i rozumie funkcje takich części składowych wypowiedzi, jak tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie
- ☐ głośno czyta utwory, wykorzystując umiejętność poprawnej artykulacji i intonacji, aby oddać sens odczytywanego tekstu

DOCIERANIE DO INFORMACJI – SAMOKSZTAŁCENIE

- ☐ wybiera informacje wyrażone pośrednio w różnych źródłach, np. czasopismach, stronach internetowych; konfrontuje je z innymi źródłami

ALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY

- ☐ konfrontuje swoje reakcje czytelnicze z innymi odbiorcami
- ☐ objaśnia funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w utworze epickim
- ☐ wykorzystuje wiedzę na temat wersu, zwrotki, rymu do interpretacji utworu
- ☐ objaśnia funkcję epitetów, porównań i przenośni w tekście
- ☐ wyróżnia wśród przekazów audiowizualnych programy informacyjne, rozrywkowe, reklamy
- ☐ charakteryzuje i ocenia bohaterów oraz ich postawy odnoszące się do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość; konfrontuje sytuację bohaterów z własnymi doświadczeniami

II. Tworzenie wypowiedzi

MÓWIENIE

- ☐ uzasadnia własne zdanie w rozmowie, podaje odpowiednie przykłady, stosuje się do reguł grzecznościowych
- ☐ rozpoczyna i podtrzymuje rozmowę na temat lektury czy dzieła filmowego
- ☐ udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym i stylistycznym
- ☐ w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje frazeologizmy związane z omawianą tematyką
- ☐ poprawnie stosuje formy czasu teraźniejszego oraz formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego w czasie przeszłym i przyszłym
- ☐ w opisie dzieła kultury stosuje słownictwo wyrażające stosunek odbiorcy wobec dzieła
- ☐ interpretuje przenośne treści utworów poetyckich przewidzianych w programie nauczania

- ☐ zaznacza akcenty logiczne, stosuje pauzy, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu
- ☐ wzbogaca komunikat pozawerbalnymi środkami wypowiedzi
- ☐ dokonuje samokrytyki wypowiedzi i doskonali ją pod względem konstrukcji i języka

PISANIE

- ☐ komponuje poprawne pod względem ortograficznym, interpunkcyjnym, fleksyjnym, składniowym wypowiedzi o przejrzystej, logicznej kompozycji z uwzględnieniem akapitów
- ☐ uzasadnia własne zdanie, podaje odpowiednie przykłady, np. z lektury
- ☐ udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym i stylistycznym
- ☐ w wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje frazeologizmy związane z omawianą tematyką
- ☐ komponuje i przekształca plan wypowiedzi
- ☐ pisze opowiadanie twórcze, list z perspektywy bohatera, baśń
- ☐ w opisie dzieła kultury stosuje słownictwo wyrażające stosunek odbiorcy wobec dzieła dokonuje samodzielnej autokorekty napisanego tekstu

III. Kształcenie językowe

- ☐ Sprawnie stosuje wiedzę językową w zakresie:
 - * słownictwa (dba o poprawność słownikową tworzonych wypowiedzi, odpowiednio dobiera wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne, wzbogacając tekst w zależności od formy wypowiedzi i sytuacji komunikacyjnej)
 - * składni (tworzy ciekawe pod względem składniowym wypowiedzi, stosuje się do zasad poprawności logiczno-składniowej, dba o poprawną interpunkcję wypowiedzi złożonych)
 - * fleksji (w wypowiedziach stosuje w poprawnych formach odmienne i nieodmienne części mowy przewidziane w programie nauczania, w tym poprawnie stosuje formy czasu teraźniejszego oraz formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego w czasie przeszłym i przyszłym)
 - * fonetyki (biegle stosuje wiadomości z zakresu fonetyki i wykorzystuje je w poprawnym zapisie wyrazów)

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę bardzo dobrą oraz:

I. Kształcenie literackie i kulturowe

SŁUCHANIE

odczytuje i wyjaśnia przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich

CZYTANIE

- ☐ czyta ze zrozumieniem na poziomie semantycznym i krytycznym, również teksty spoza listy lektur
- ☐ wykorzystuje treści zawarte w artykułach, instrukcjach, przepisach, tabelach, schematach i notatkach w tworzeniu własnych wypowiedzi
- ☐ odczytuje głośno utwory poetyckie i prozatorskie i je interpretuje

DOCIERANIE DO INFORMACJI- SAMOKSZTAŁCENIE

☐ wybiera i wykorzystuje informacje z różnych źródeł (np. czasopism, stron internetowych) we własnych wypowiedziach o charakterze informacyjnym lub oceniającym

ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY

- ☐ porównuje funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w różnych utworach epickich
- ☐ wskazuje elementy baśni i legendy w innych tekstach kultury
- ☐ dostrzega różnice między celem programów informacyjnych, rozrywkowych, reklam
- ☐ odnosi się do postaw bohaterów fikcyjnych i opisuje otaczającą ich rzeczywistość

II. Tworzenie wypowiedzi

MÓWIENIE

- ☐ przedstawia własne stanowisko w związku ze sposobem rozwiązania problemu, wykonania zadania
- ☐ podejmuje rozmowę na temat przeczytanej lektury/dzieła także spoza kanonu lektur przewidzianych programem nauczania w klasie czwartej; omawia je w odniesieniu do innych dzieł także spoza kanonu lektur
- ☐ interpretuje metaforyczne i symboliczne treści utworów literackich i plastycznych

PISANIE

- ☐ tworzy samodzielne wypowiedzi cechujące się ciekawym ujęciem tematu, poprawną konstrukcją oraz właściwym doбором środków językowych
- ☐ wykazuje się szczególną dbałością o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną,
- ☐ fleksyjną i składniową oraz estetykę zapisu wypowiedzi

III. Kształcenie językowe

- ☐ świadomie stosuje wiedzę językową w zakresie treści materiałowych przewidzianych programem nauczania słownictwa, składni, fleksji i fonetyki

KRYTERIA PRACY I OCENIANIA DZIECI DYSLEKTYCZNYCH, Z RYZYKIEM DYSLEKSJI, DOSTOSOWANIEM WYMAGAŃ W KL. IV-VIII

1. Kryteria dotyczą uczniów posiadających opinie z poradni psychologiczno-pedagogicznej.
2. W przypadku uczniów dyslektycznych nie dokonuje się oceny głośnego czytania ucznia przy całej klasie; umiejętność tę w miarę potrzeb sprawdza się indywidualnie.
3. Uczniowie są zobowiązani do przeczytania całej lektury szkolnej.
4. Ze względu na wolne tempo czytania lub pisania istnieje możliwość wydłużenia czasu pracy dziecka.
5. W ocenie prac pisemnych dyslektyków będą uwzględniane wartości merytoryczne rozumiane jako: stopień opanowania umiejętności lub wiedzy i sposób jej przekazania (kompozycja, poprawność językowa, styl, komunikatywność i zrozumiałość).
6. Za błędy ortograficzne, mające wpływ na ocenę, przyjmuje się pisownie wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h. Uczniowie ci są też zobowiązani do zaczynania wypowiedzi wielką literą i kończenia ich znakami interpunkcyjnymi takimi jak: kropka, wykrzyknik, znak zapytania, wielokropek. Obowiązuje ich też pisanie imion i nazwisk wielką literą.
7. Błędy interpunkcyjne mają wpływ na ocenę.
8. W zeszytach przedmiotowych nie oceniana jest estetyka pisma.
9. W przypadku prac nieczytelnych uczeń ma obowiązek głośnego ich odczytania, jeżeli nie jest w stanie odczytać wypracowania, otrzymuje ocenę niedostateczną.
10. W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w nauce uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z realizowanego programu nauczania, potwierdzone pisemną opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej nauczyciel stosuje obniżenie wymagań, jednak są one nie mniejsze niż opisane wymagania na ocenę dopuszczającą.

